

14290
GK-46

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: 60805253-610-
Konu: Soru Önergesi

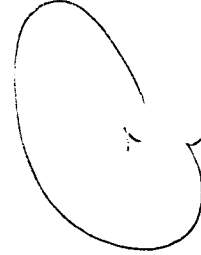
30.09.2013* 15742

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26.12.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-99590 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından tevcih edilen 7/14290 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

EK:
Yazı (3 Sayfa)

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SN. ALİ ÖZ'ÜN BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN
ALİ BABACAN'A TEVCİH ETTİĞİ 7/14290 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ
İLE İLGİLİ OLARAK HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN
CEVAP METNİ**

SORU 1: Cari açığı azaltmanın sebepleri nelerdir?

CEVAP 1: Türkiye'nin ekonomi politikalarının önceliklerinden biri dış dengesizliklerin düzeltilmesidir. Cari işlemler açığındaki gelişmelerin makroekonomik ve finansal istikrar üzerindeki etkilerini sınırlandırmaya yönelik olarak, para politikası ve maliye politikası alanında gerekli tedbirler alınmaktadır. Bu çerçevede, Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından makro ihtiyati önlemler alınmıştır. Bu kapsamda, TCMB, BDDK ve diğer ilgili kurumlar tarafından da desteklenen, düşük politika faizi, geniş faiz koridoru ve yüksek munzam karşılık oranlarından oluşan bir para politikası uygulanmıştır.

Cari işlemler açığının azaltılması için yurtiçi tasarrufların artırılması hayati öneme sahiptir. Mali disiplin aracılığıyla kamu tasarruflarının artırılması hedeflenirken, özel tasarrufları teşvik etmeye yönelik politikalara büyük önem verilmiştir. Orta vadede mali disiplini kalıcı hale getirecek ve tasarruf açığını azaltacak yapısal reformların sürdürülmesi ekonomide istikrarı destekleyecektir. Bireysel emeklilik uzun vadeli tasarrufların oluşması ve ülkenin genel tasarruflarının artması için son derece kritik bir role sahiptir. Bu kapsamda yeni geçilen bireysel emeklilik sistemiyle tasarrufların artırılması öngörülmektedir.

Ayrıca, Türkiye'nin enerji ve ara malları ithalatı bağımlılığının azaltılması için yapısal ve orta vadeli politikalar uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda, nükleer enerji, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, dağıtım ve üretim şirketlerinin özelleştirilmesi gibi konuları içeren enerji sektörü reform programı 2003 yılından bu yana yürütülmektedir. Ülkemizin rekabet gücünü ve uzun vadeli sermaye girişlerini artırmak üzere yeni yatırım teşvik sistemi ile Ar-Ge ve Yenilik Destek Programı uygulamaya konulmuştur. Bununla birlikte, yurt içinde ara malı üretimini artırmak için stratejiler geliştirmek amacıyla İhracat Odaklı Üretim Stratejisi Değerlendirme Kurulu kurulmuş olup, Girdi Tedarik Stratejisi kapsamında çalışmalara devam edilmektedir. İhracatta pazar çeşitlenmesini artırmak amacıyla "ülke masaları" stratejisi kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

2011 yılı sonu itibarıyla 75 milyar dolar olan cari işlemler açığı, 2012 yılında 48 milyar dolar seviyesine gerilemiştir. 2023 hedefleri doğrultusunda ihracatın başarılı performansı ve

enerji dışı ithalattaki azalma neticesinde dış ticaret açığındaki iyileşme cari işlemler açığının azalmasında önemli rol oynamıştır.

SORU 2: 2011 yılı ile kıyaslandığında, tüketim kaleminde azalma var mıdır?

CEVAP 2: 2011 yılında özel tüketimin ve kamu tüketiminin milli gelir artışına katkısı sırasıyla yüzde 5,3 ve yüzde 0,5 puan olmuştur. 2011 yılında alınan politika tedbirlerine paralel olarak 2011 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren yavaşlayan özel tüketim harcamaları 2012 yılında büyümeye yüzde 0,5 puan negatif katkı yaparken, kamu tüketiminin milli gelir artışına katkısı yüzde 0,6 puan olmuştur.

2011 yılında 52,219 milyar dolar olan tüketim malları ihracatı 2012 yılında yüzde 6 oranında artmış ve 56 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. 2011 yılında 29,692 milyar dolar olan tüketim malları ithalatı ise 2012 yılında yüzde 10,1 oranında azalarak 27 milyar olmuştur. Dolayısıyla, 2011 yılında tüketim malları kaleminde 22,527 milyar dolar dış ticaret fazlası verilirken, 2012 yılında tüketim malları kalemindeki dış ticaret fazlası yüzde 28 oranında artmış ve 29 milyar dolar olmuştur.

SORU 3: Tüketim kaleminde azalma ile beraber, ithalat rakamlarının 2011 ile karşılaştırmasının sonuçları nasıldır?

CEVAP 3: 2011 yılında 241 milyar dolar olan toplam ithalat 2012 yılında 237 milyar dolar seviyesine gerilemiştir. Tüketim malı ithalatının toplam ithalat içerisindeki payı ise 2011 yılındaki yüzde 12 seviyesinden 2012 yılında yüzde 11 oranına gerilemiştir.

SORU 4: 2011 yılı ile kıyaslandığında Türkiye, yatırım yapılacak güvenilir bir ülke konumu kazanmış mıdır?

CEVAP 4: Türkiye’de son yıllarda yatırımları artırmak amacıyla yatırımların önündeki idari ve bürokratik engellerin azaltılmasına yönelik çalışmalarda önemli mesafe kat edilmiştir. Bu süreçte özel sektör temsilcilerinin görüşleri değerlendirilmiş, etkin bir yönetişimin sağlanması amacıyla 2001 yılında Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu’nun oluşturulmasıyla başlayan reform çalışmaları son olarak 2012 yılında revize edilmiştir. Yatırımlar ile üretim, istihdam ve ihracat politikaları arasında bütünlüğün sağlanması, ithalat bağımlılığı yüksek ara mallarının ve hammaddelerin yurt içi üretimlerinin gerçekleştirilmesi ve üretimin teknolojik yapısının değiştirilmesi hedefleri doğrultusunda teşvik sisteminde kapsamlı bir değişiklik yapılmıştır. Böylece, uluslararası rekabet gücünü artırma potansiyeline sahip yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli yatırımların teşvik edilmesi sağlanmıştır. Bu gelişmeler ışığında, 2012 yılı Kasım ayında kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye’nin kredi notunu yatırım yapılabilir seviyesine yükseltmiştir.

Önümüzdeki dönemde de istikrar içinde büyüyen ve gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen bir Türkiye vizyonu çerçevesinde hazırlanan makroekonomik politikalar ile fiyat istikrarının sağlanması, mali disiplinin korunması ve gelirler politikasının makroekonomik istikrara katkı sağlayacak şekilde yürütülmesi öngörülmektedir. Orta ve uzun vadeli politika hedefleri doğrultusunda yatırımların ve istihdamın artırılması, ihracatın geliştirilmesi, ulusal sermayenin güçlendirilmesi ve yabancı sermayenin Türkiye'ye çekilmesi amaçlanmakta ve gerçekleştirilen yapısal reformların Türkiye'nin gerçekleştirdiği ekonomik dönüşümü desteklemesi beklenmektedir.

SORU 5: Türkiye'ye yabancıların yatırım yaptığı sektörlerin sıralaması yapılırsa, ilk beş sıra nasıldır ve istihdama katkısı ne olmuştur?

CEVAP 5: 2012 yılında en fazla doğrudan yatırım çeken sektörler sırasıyla; imalat, inşaat, finans ve sigorta faaliyetleri, elektrik, gaz, buhar üretimi ile insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü olmuştur. Doğrudan yatırımların sektör istihdamına doğrudan etkisi konusunda net bir bilgi bulunmamakla birlikte, 2012 yılında söz konusu sektörlerin tamamında istihdam artışı sağlanmıştır.

SORU 6: 2013 yılı cari açık beklentiniz nasıldır ve cari açığı oluşturan hangi kalemi esas alacaksınız?

CEVAP 6: Orta ve uzun vadede cari açığı azaltmaya yönelik olarak; yurtiçi tasarrufların artırılması, enerjide yerli ve yenilenebilir kaynakların payının artırılması, yatırım ortamının iyileştirilmesi, üretimin ithalat bağımlılığının azaltılması ve daha birçok alanda çalışmalar devam etmektedir. Yapısal bir sorun olan dış ticaret açığı ve bununla bağlantılı olan cari açığın kısa zamanda sıfıra düşmesi beklenmemeli, ancak bu uzun vadede alınan doğru politika önlemleriyle kademeli olarak düşürülmesi hedeflenmelidir. 2013-2015 dönemini kapsayan Orta Vadeli Plan'da (OVP) öngörülerimizi oluştururken bu prensibi temel alarak cari açığa tedrici ve kalıcı bir gerileme hedeflenmiştir. Bu çerçevede OVP'de 2013 yılında cari açığın milli gelire oranının 2012 yılına göre gerileyerek yüzde 7,1 düzeyinde gerçekleşmesi beklenmektedir.